

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-043/13

Priština,

03. jun 2015. godine

U postupku

M. H.
Skenderaj/Srbica

Žalilac

Protiv

S. V.
Beograd/Srbija
Podnosilac zahteva 1

i

D. B. M.
Lazarevac/Srbija
Podnosilac zahteva 2

Tuženici

Žalbena veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Sylejman Nuredini, predsedavajući sudija, Rolandus Bruin i Willem Brouwer, sudije, u žalbi na odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/76/2010 (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA08225) od dana 16. juna 2010. godine, KPCC/D/A/119/2011 (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA44097) od dana 07. septembra 2011. godine i KPCC/D/A/126/2011 (spisi predmeta upisani pod brojevima KPA08233, KPA08229, KPA08227, KPA08226) od dana 26. oktobra 2011. godine, nakon zasedanja održanog dana 03. jun 2015. godine, donosi sledeće

PRESUDA

1. Žalbe M. H., upisane pod brojevima GSK-KPA-A-043/2013, GSK-KPA-A-044/2013, GSK-KPA-A-045/13 i GSK-KPA-A-046/13, GSK-KPA-A-047/13 i GSK-KPA-A-A048/12 spajaju se jedinstvenom predmetu upisanom pod brojem GSK-KPA-A-043/2013.
2. Odbacuju se kao neprihvatljive žalbe M. H. na odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/76/2010 (u delu koji se odnosi na spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA08225) od dana 16. juna 2010. godine, KPCC/D/A/119/2011 (u delu koji se odnosi na spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA44097) od dana 07. septembra 2011. godine i KPCC/D/A/126/2011 (u delu koji se odnosi na imovinske zahteve upisane u KAI pod brojevima KPA08226, KPA08227, KPA08229 KPA08233) jer su iste neblagovremene.

Proceduralni i činjenični sažetak:

1. Dana 07. Juna 2007. godine, S. V. (u daljem tekstu: podnosilac zahteva 1), ćerka R. M., podnela je imovinski zahtev (upisan kao predmet KPA 44097) u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojim je potraživala pravo ponovnog poseda, dok je dana 26. Decembra 2006. godine, D. B. M. (u daljem tekstu: podnosilac zahteva 2), sin B. O. M., podneo pet (5) imovinskih zahteva (upisani pod brojem predmeta KPA08225, KPA08226, KPA08227, KPA08229, KPA08233), u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojima je potraživao pravo ponovnog poseda.
2. U zahtevima je navedeno da su imovine u zahtevima izgubljene usled okolnosti koji su povezane sa oružanim sukobom koji se dogodio na Kosovi u 1998/99. godini, gde je kao datum gubitka istih naveden 12. jun 1999. godine.
3. Kako bi podržali svoje imovine zahteve podnosilac zahteva 1 i podnosilac zahteva 2 dostavili su KAI sledeće dokumenat:
 - Izvod iz matične knjige venčanih br. 202-2-44 izdat od strane Kancelarije za upis građana, Opštine Zemun od dana 25. marta 1991. godine, koji pokazuje da je R. M. otac S. M.
 - Izvod iz matične knjige umrlih izdat od strane Kancelarije za upis građana, Opštine Zemun, koji pokazuje da je R. M. preminuo dana 14. avgusta 1998. godine u Zemunu.

- Posedovni list br. 51 izdat od strane Geodetskog zavoda Srbije, Centra za katastar nepokretne imovine u Srbici od dana 26. maja 2003. godine, gde su imovine u zahtevu (predmet br. KPA 44097), bile upisane na ime R. R. M.
 - Pravosnažna dodatna odluka o nasleđu Posl.Br.II-O.926/04 od dana 19. jula 2004. godine, izdata od strane Četvrtog opštinskog suda u Beogradu. Na osnovu ove odluke Sud nalazi dodatnu ostavštinu pokojnog R. M., koja se sastoji od nepokretne imovine listirane u posedovnom listu br. 51, Opštine Srbica, Katastarska zona Kotor. Jedini naslednik dodatno nađene ostavštine je proglašena S. V. (ćerka R. M.).
 - Posedovni list br. 50 izdat od strane Geodetskog zavoda Srbije, Centra za katastar nepokretne imovine u Srbici od dana 17. avgusta 2005. godine, gde su imovine u zahtevu (predmeti pod brojevima KPA08225, KPA08226, KPA08227, KPA08229, KPA08233) bile upisane na ime B. O. M.
 - Pravosnažna dodatna odluka o nasleđu O.Br. ... od dana 28. oktobra 2005. godine, izdata od strane Opštinskog suda u Lazarevcu. U smislu ove odluke o nasleđu, D. i Z. M. su nasledili svako po ½ idealnog dela imovine listirane u Posedovnom listu br. 51.
 - Izvod iz matične knjige umrlih od dana 21. Februara 2008. Godine, izdat od strane Kancelarije za upis građana Opštine Lazarevac, koji pokazuje da je B. M. preminuo dana 05. jula 2005. godine u Lazarevcu.
4. Na osnovu posedovnog lista br. 50 od dana 26. maja 2003. godine i Posedovnog lista br. 51 od dana 17. avgusta 2006, oba izdata od strane Centra za katastar, geodeziju i nepokretnu imovinu Opštine Srbica, parcele koje potražuju podnosilac zahteva 1 i podnosilac zahteva 2 (u daljem tekstu; tražene imovine), koje se nalaze u Katastarskoj zoni Kotor, upisane su na sledeći način

Broj žalbe i KAI spisa predmeta	Podaci povodom parcela u zahtevima
GSK-KPA-A-043/13 (KPA44097)	Posedovni list br. 51, parcela br. 133, na mestu zvanom “Rog – Isenov lug”, livada IV klase u površino od 00.19.42 ha Posedovni list br. 51, parcela br. 134, na mestu zvanom “Rog –

	Isenov lug”, šuma IV klase u površini od 00.31.10 ha Posedovni list br. 51, parcela br. 135, na mestu zvanom “Rodevic-ara e malit”, livada VI klase u površini of 00.43.95 ha Posedovni list br. 51, parcela br. 136, na mestu zvanom“Rodevic-ara e malit”, livada VI klase u površini od 00.12.50 ha
GSK-KPA-A- 044/13 (KPA08233)	Posedovni list br. 50, parcela br. 503, na mestu zvanom “Kodra vojs”, livada V klase u površini od 00.02.60 ha
GSK-KPA-A-045/13 (KPA08229)	Posedovni list br. 50, parcela br. 207, na mestu zvanom “Rodevci-Lugi i Duceve”, obradivo zemljište VII klase, u površini od 00.91.74 ha i parcela br. 208, na mestu zvanom “Rodevci-Lugi i Duceve”, livada VI klase u površini od 00.12.45 ha
GSK-KPA-A-046/13 (KPA08227)	Posedovni list br. 50, parcela br. 137, na mestu zvanom “Rog-Lugu Gat”, livada VI klase u površini od 00.16.05 ha
GSK-KPA-A-047/13 (KPA08226)	Posedovni list br. 50, parcela br. 128, na mestu zvanom “Rog-Lugu Gat”, Livada VI klase, u površini od 00.14.50 ha i parcela br. 129 na mestu zvanom “Rog-Lugu Gat”, voćnjak IV klase, u površini od 00.03.40 ha
GSK-KPA-A-048/13 (KPA08225)	Posedovni list br. 50, parcela br. 126, na mestu zvanom “Rog-Lugu Gat”, livada VI klase, u površini od 01.23.60 ha i parcela br. 127, na mestu zvanom “Rog-Lugu Gat”, šuma IV klase u površini od 02.16.75 ha

5. Fizičko obaveštenja zahteva (KPA44097) obavljeno je dana 19. juna 2008. godine, koje je pokazalo da je imovina u zahtevu “ne uzurpirana šuma” i “livada”, dok je fizičko obaveštenje imovinskih zahteva (KPA08233, KPA08229, KPA08227, KPA08226, i KPA08225), obavljeno 29. oktobra 2007., 05. septembra, 30. novembra 2008. godine i 03. februara 2010. godine. Nađeno je da imovine u zahtevu nisu zauzete.
6. Na osnovu izveštaja o verifikaciji od dana 16. aprila 2008. godine; (predmet KPA44097), Posedovni list br. 51 i Izvod iz matične knjige venčanih br. 202-2-44 su pozitivno verifikovani, dok izveštaji o verifikaciji iz 2008. godine (za predmete KPA08225, KPA08226, KPA08227, KPA08229, KPA08233) pokazuju da su sledeća dokumenta pozitivno verifikovana: Posedovni list br. 50, Izvod iz matične knjige umrlih od dana 21. februara 2008. godine i odluka o nasleđu O.Br.374/05.

7. Dana 28. avgusta 2008. godine, Komisija za imovinske zahteve Kosova je prihvatila imovinski zahtev KPA44097 grupnom odlukom KPCC/D/A/22/2008. U paragrafu 13 odluke KPCC/D/A/22/2008, koji se posebno odnosi na imovinski zahtev, naglašeno je da je potvrđeno imovinsko pravo u korist nosioca imovinskog prava. Dana 19. decembra 2008. godine, Komisija za imovinske zahteve Kosova je prihvatila imovinske zahteve the KPA08233, KPA08229, KPA08227 i KPA08226 grupnom odlukom KPCC/D/A/29/2008 i imovinski zahtev KPA08225 grupnom odlukom KPCC/D/A/76/2010 od dana 16. juna 2010. godine. U paragrafu 15 odluke KPCC/D/A/22/2008, koji se specifično odnosi na imovinske zahteve KPA08233, KPA08229, KPA08227 i KPA08226 kao i u paragrafu 14 odluke KPCC/D/A/76/2010, koji se specifično odnosi na imovinski zahtev KPA08225, naglašeno je da se treba smatrati da je podnosilac imovinskog zahteva ili trenutni nosilac imovinskog prava uspeo da pribavi sva prava koja pripadaju vlasniku, uključujući pravo potraživanja potvrđivanja svojine i ponovni posed u ovom postupku. Prema tome, imovinski zahtevi se prihvataju.
8. Odlukom KPCC/RES/16/2010, od dana 24. februara 2010. godine, KAI Izvršni sekretarijat je obavestio KIZK da imovinski zahtevi (KPA44097, KPA08233, KPA08229, KPA08227 i KPA08226) nisu valjano obrađeni od strane Izvršnog sekretarijata ili specifičnije da imovine u zahtevu nisu valjano obavestene i da Komisija nije bila obavestena povodom ove činjenice. Imovinski zahtevi su ponovno vraćeni KAI Izvršnom sekretarijatu za dalje obrađivanje i obavljanje tačnog obaveštenja imovina u zahtevu.
9. Dana 24. septembra 2010. godine; KAI je ponovno obavestila imovinu u zahtevu (KPA44097) objavljivanjem iste u Listu za obaveštenje br .9. List je ostavljen predsedniku sela koji je prihvatio da pristupi isti zainteresovanim stranama te je List takođe ostavljen na ulazu i izlazu sela Kotore. Isti List je takođe ostavljen u Katastarskoj kancelariji u Srbici, KAI Regionalnoj kancelariji u Mitrovici, kao i u kancelarijama OEBS-a, UNHCR-a, Kosovske agencije za privatizaciju i u kancelariji Ombudsmana. Dana 01. jula 2010. godine, KAI je obavestila imovine u zahtevima (KPA08233, KPA08229, KPA08227, KPA08226, KPA08225) objavljivanjem istih u Listu za obaveštenje br .3. List je ostavljen predsedniku sela koji je prihvatio da pristupi isti zainteresovanim stranama te je List takođe ostavljen na ulazu i izlazu sela Kotore. Isti List je takođe ostavljen u Katastarskoj kancelariji u Srbici, KAI Regionalnoj kancelariji u Mitrovici, kao i u kancelarijama OEBS-a, UNHCR-a, Kosovske agencije za privatizaciju i u kancelariji Ombudsmana.
10. Nijedna stranka nije izrazila interes da učestvuje u postupku povodom imovina koje su bile predmet imovinskih zahteva unutar zakonskog roka od 30. dana predviđenog članom 10.2 Zakona br. 03/L-079; prema tome imovinski zahteve su ponovno smatrani kao nesporni.

11. Odlukom od dana 07. septembra 2011 (KPCC/D/A/119/2011), Komisija za imovinske zahteve Kosova je utvrdila da je Podnosilac zahteva 1 dokazala da je njen otac R. M. bio vlasnik imovine u zahtevu, te je prema tome, podnosilac zahteva imala pravo poseda nad imovinom u zahtevu (KPA44097). Dana 26. oktobra 2011. godine, Komisija za imovinske zahteve Kosova je odlukom KPCC/D/A/126/2011 prihvatila imovinske zahteve KPA08233, KPA08229, KPA08227, KPA08226, i KPA08225. Paragraf 15 odluke KPCC/D/A/126/2011, koji se specifično odnosi na imovinske zahteve KPA08233, KPA08229, KPA08227 i KPA08226, glasi da se treba smatrati da je podnosilac zahteva 2 uspešno pribavio sva prava koja pripadaju vlasniku, uključujući pravo podnošenja zahteva za potvrđivanje svojine i ponovni posed u ovom postupku, te se prema tome, imovinski zahtevi prihvataju.
12. Na osnovu dokaza u spisima predmeta (KPA08233 strana 027-037 i KPA44097 strana 025) ustanovljeno je da je M. H. pristupio KAI (elektronskom poštom) u novembru mesecu 2011. godine, i tražio detaljne informacije povodom statusa imovina upisanih u Posedovnom listu br. 49, Posedovnom listu br. 50 Posedovnom listu br. 51, u svojstvu zainteresovane strane. Dodatno, M. H. je dostavio KAI pismenu izjavu njegovog brata D. H. koji navodno tvrdi da je njihov otac, B. H., kupio imovine tokom 1970-tih.
13. KAI je odgovorom Ref.01331/11/fk od dana 09. decembra 2011. godine, obavestila M. H. (putem elektronske pošte od dana 13. decembra 2011. godine) povodom svih potrebnih informacija povodom katastarske parcele i svakog imovinskog zahteva podnetom pred KAI. KAI je obavestila M. H. da može da uloži žalbu pred Žalbenim većem KAI Vrhovnog suda povodom imovinskih zahteva u vezi parcela za koje smatra da ima zakonsko pravo jer su isti već odlučeni. On je takođe posebno obavešten da se žalba treba što pre poslati.
14. Dana 07. februara 2012. godine, odluka KPCC/D/A/119/2011 je uručena S. M. Dana 14. februara 2011. godine, odluka KPCC/D/A/76/2010 je uručena D. M. dok je odluka KPCC/D/A/126/2011 uručena D. M. dana 16. marta 2012. godine.
15. M. H. je uložio žalbu pred Žalbenim većem KAI Vrhovnog suda dana 08. Marta 2013. godine.
16. Žalba je uručena podnosiocu zahteva 1 (u daljem tekstu: Tuženik 1) dana 12. aprila 2013. godine. Onda je odgovorila na situ dana 24. marta 2013. godine.
17. Dana 17. jula 2013. godine, žalba je uručena podnosiocu zahteva 2 ali on nije odgovorio na žalbu.

Navodi stranaka:

18. Žalilac tvrdi da su odluke KIZK zasnovane na povredu materijalnog i proceduralnog prava, kao i, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.
19. Žalilac navodi da je njegov otac kupio imovine u zahtevima u 1977. godini, te i da od tada porodica H. ima nesmetani posed imovina, te prema tome, žalilac traži od Vrhovnog suda da ponovno razmotri odluke KAI i odbaci imovinske zahteve.
20. Što više, žalilac navodi da je porodica H. bila obavještena povodom zahteva pred KAI dana 09. februara 2011. godine, putem imovinskog zahteva KPA44101. Prema žaliocu, oni su primili odluku dana 26. februara 2013. godine.
21. Žalilac je dodatno predstavio:
 - Pismena izjava od dana 11. marta 2013. godine. Na osnovu izjave, brat žalioca, D. H., izjavio je da je bio prisutan kada se zaključio kupoprodajni ugovor između B. H. kao kupca i S. M. kao prodavca imovine u zahtevima. Ugovor je zaključen pred Opštinskim sudom u Srbici krajem 1974. godine. Kupoprodajna cena je bila 13.000.000 dinara (Srpske valute) i imovina koja je kupljena je bila upisana u posedovnom listu br. 49 u ukupnoj površini od 05.15.74 ha. Isplata je obavljena u ratama tokom 1975. godine. U 1976. godini, prodavac je uručio imovinu kupcu dok se on preselio u sele Kirligate. Kupoprodajni ugovor se može naći u Opštinskom sudu u Srbici.
 - Kupoprodajni ugovor zaključen između B. M. (kao prodavca) i B. H. (kao kupca). Ugovor je zaključen 1977. godine i isplaćen je iznos od 13.000.000 dinara. Kupljene su sledeće parcele: parcele pod brojevima 126, 127, 128, 129, 137, 138, 207, 208, u 503 u ukupnoj površini od 05.11.00 ha.
 - Kupoprodajni ugovor zaključen između R. M. (kao prodavca) i B. H. (kao kupca). Imovina je kupljena tokom 1977. godine od R. M. Ugovorena kupoprodajna cena je bila 500.000 dinara. Ukupna površina kupljene imovine je bila 02.06.71 ha. Kupljene parcele su bile upisane u posedovnom listu br. 51 i to: parcele pod brojevima 123, 130, 133, 134, 135, 136, 139, 140, 500, 501. Iznos od 2.000.000 dinara plaćen je dok preostali iznos od 2.500.000 nije plaćen usled spora povodom parcele 134 između R. M. i Rr. H. Međutim, D. H je izrazio želju da plati preostali iznos kupoprodajne cene.
22. U njenom odgovoru, Tuženik 1 je izjavila da je upoznata povodom pregovaranja kupoprodaje ali njen pokojni otac nije želeo da proda imovinu jer je kupoprodajna cena bila niža od tržišne cene. Ona je izrazila želju da se spor između M. H. kao zakonskog naslednika svog oca i nje kao zakonskog naslednica postigne putem sporazuma. Na osnovu tuženika, H. nije osporio da je

njegov otac platio 2,000,000.00 dinara (Srpske valute) od kupoprodajne cene u iznosu od 4,500,000.00. Ona je zatražila od njega da plati ostatak iznosa. Inače, ona zahteva da se žalba žalioaca odbije pošto isti nije bio stranka u prvostepenom postupku.

Pravno obrazloženje:

Prihvatljivost žalbe

23. Žalba je neprihvatljiva.
24. U smislu člana 12.1 u vezi sa članom 10.1 UNMIK Uredbe 2006/50 o Rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivredu i komercijalnu imovinu, zamenjene Zakonom br. 03/L-079 (u daljem tekstu: Zakon br. 03/L-079), stranka (jedino) može uložiti žalbu u roku od trideset (30) dana od dana obaveštenja stranaka o odluci Komisije za imovinske zahteve Kosova od strane Kosovske agencije za imovinu.
25. Postoji izuzetak ovog pravila: kada zainteresovana stranka nije (valjano) obaveštena o podnetom imovinskom zahtevu od strane KAI i razumno nije mogla da bude obaveštena o imovinskom zahtevu, ona/on još uvek može da uloži žalbu na odluku KZIK, ali onda ona/on treba da uloži žalbu u roku od 30 dana od dana obaveštenja o odluci KIZK po zahtevu. Uložena žalba u kasnijoj fazi se jedino može smatrati prihvatljivom kada zainteresovana strana ima legitimno opravdanje za dalje kašnjenje.
26. Žalilac nije bio stranka u postupku pred KIZK.
27. KAI je obavestila žalioaca povodom grupnih odluka KIZK dana 13. decembra 2011. godine, putem elektronske pošte jer je on to zahtevao, kao što je navedeno u paragrafu 13 ove presude, i istom elektronskom poštom, KAI ga je obavestila da što pre uloži žalbe na odluke KIZK.
28. Žalilac u žalbi poriče da je primio elektronsko pismo dana 13. decembra 2011. godine, ali Vrhovni sud ne dozvoljava ovo poricanje, jer je sam žalilac koristio poruku koja mu je poslata sa iste adrese koju je KAI koristila kako bi mu poslala poruku dana 13. decembra 2011. godine. Nemoguće je da ova poruka nije stigla kod žalioaca. Vrhovni sud uzima u obzir da je dana 13. decembra 2011. godine, elektronsko pismo takođe poslato na adresi njegovog advokata. Žalilac je spomenuo tu adresu u njegovim komunikacijama sa KAI u 2011. godini, i takođe dodao informaciju u vezi tog advokata u njegovoj žalbi u martu mesecu 2013. godine.
29. Žalilac je uložio žalbu dana 08. marta 2013. godine, više od 13. meseci nakon isteka roka od 30. dana za ulaganje žalbe, koji je započeo 11. decembra 2013. godine. On nije dostavio legitimne razloge za zakašnjenje.

30. Prema tome, kao što je odlučeno u izreci ove presude u smislu člana 13.3 (b) UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 u vezi sa članovima 196 i 195 (a) Zakona o parničnom postupku, ova žalba se odbacuje.

Pravni savet:

31. U smislu sa članom 13.6 Zakona br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i primenljiva te se ne može napasti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Sylejman Nuredini, predsedavajući sudija

Rolandus Bruin, EULEX sudija

Willem Brouwer, EULEX sudija

Urs Nufer, EULEX registrar